

Traczewska-Białkowska, Zofia

Posiedzenie naukowe Zespołu Historii Geodezji

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 12/4, 869

1967

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POSIEDZENIE NAUKOWE ZESPOŁU HISTORII GEODEZJI

Kolejne zebranie Zespołu Historii Geodezji odbyło się 5 czerwca 1967 r. w Warszawie pod przewodnictwem prof. Jerzego Gomoliszewskiego. Zebranie wypełniły: referat mgra inż. Tadeusza Bychawskiego o pomiarze jednostopniowego łuku południka przez uczonych arabskich w IX w. i dyskusja nad referatem oraz omówienie aktualnego stanu poszczególnych prac Zespołu i bieżących spraw organizacyjnych.

Referat mgra Bychawskiego, oparty na bogatej literaturze, zwłaszcza na opracowaniach cytujących arabskie przekazy źródłowe, zapoznał zebranych z wynikami pomiarów na równinie Singar i na pustyni Syryjskiej. Autor referatu przeprowadził interesujące rozumowanie, dotyczące przeliczenia wyników pomiaru na układ metryczny, a następnie wnikliwą analizę dokładności i ocenę geodezyjną wyników uzyskanych przez arabskich astronomów.

W ożywionej dyskusji poruszono m.in. sprawę recepcji wyników pomiarów arabskich w ówczesnym świecie chrześcijańskim oraz wniosków autorów arabskich i ich komentatorów na temat kształtu Ziemi.

Ze względu na niezwykle ciekawą tematykę referatu i doskonałe źródłowe opracowanie wyłoniła się propozycja opublikowania go (np. na łamach „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” lub wydawnictwa przygotowywanego w związku z XII Międzynarodowym Kongresem Historii Nauki) oraz przedstawienia w postaci komunikatu na zbliżającym się posiedzeniu Międzynarodowej Asocjacji Geodezji w Lucernie.

Dyskusja nad działalnością Zespołu dotyczyła głównie definitywnego ustalenia autorów i dalszego toku opracowywania historii triangulacji w Polsce od końca XVIII w. na obszarze trzech zaborów oraz w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Ponadto omówiono szczegóły wydawanego dodatku do „Przeglądu Geodezyjnego” zawierającego materiały z uroczystej sesji Zespołu, poświęconej 400-leciu *Geometrii* Grzepskiego*. Zebrani przyjęli również propozycję członka Zespołu, kierownika Katedry Geodezji Politechniki Łódzkiej, doc. J. Wereszczyńskiego, aby Katedra w ramach organizacyjnych Zespołu przygotowała kolokwium naukowe poświęcone mapom morskim Fryderyka Getkanta; jako termin kolokwium przewidziano połowę listopada 1967 r.

Zofia Traczewska-Białkowska

KONFERENCJA SPRAWOZDAWCZA ZESPOŁU HISTORII POLSKIEJ
TECHNIKI HUTNICZEJ I ODLEWNICZEJ

Doroczna sesja sprawozdawcza Zespołu Historii Polskiej Techniki Hutniczej i Odlewniczej¹ odbyła się pod przewodnictwem doc. M. Radwana w Krakowie w dniach 10—11 marca 1967 r.

Na wstępie doc. Radwan złożył ogólne sprawozdanie z prac Zespołu za rok 1966. W roku tym znacznie ożywiła się współpraca z zagranicą: w maju w Bukowinie Tatrzańskiej odbyło się spotkanie słowackich i polskich historyków na temat techniki górniczej i hutniczej na terenie Karpat², we wrześniu doc. J. Piaskowski, dr K. Bielenin oraz mgr inż. E. Nosek przedstawili komunikaty na Międzynarodowym Kongresie Nauk Prehistorycznych w Pradze³, doc. Radwan w tymże mie-

* Sprawozdanie z tej sesji por. w „Kwartalniku” nr 2/1967, s. 478.

¹ Por. sprawozdanie z poprzedniej sesji w nrze 3/1966 „Kwartalnika”, s. 306.

² Por. sprawozdanie z tego spotkania w nrze 1/1967 „Kwartalnika”, s. 222.

³ Por. tamże (s. 227) sprawozdanie z Kongresu.